

Meijer-Schwencke (wij zullen voor de duidelijkheid die naam maar aanhouden) was in 1906 in Den Haag geboren. Toen hij vier-en-twintig was, richtte hij er een persbureau op dat hij met een imposant meervoud aanduidde: de Verenigde Persbureaus. Het ontwikkelde zich tot een bedrijf dat hoofdzakelijk niet-politieke maar soms ook politieke kopij van de meest verscheiden aard aan de provinciale nieuwsbladen sleet. Het z.g. centraal bureau van de Provinciale Pers werd zelfs in feite een onderdeel van de Verenigde Persbureaus. Al met al hoefde Meijer-Schwencke over de commerciële resultaten die hij ging boeken, niet ontevreden te zijn. Zij waren hem evenwel niet voldoende. Hij werd opgejaagd door een driftig verlangen om carrière te maken, grote, heel grote zaken te doen, veel, heel veel invloed te krijgen. Kort na Hitlers *Machtübernahme* liet hij zich door Adalbert Smit, in die tijd een van de drie leiders van de Nationaal-Socialistische Nederlandse Arbeiderspartij die in december '30 opgericht was (Meijer-Schwencke was er toen lid van geworden), bij de *Reichspressechef* dr. Dietrich introduceren en hier vloeide uit voort dat hij spoedig zowel voor het *Reichspropagandaministerium* als voor de *Wehrmacht* allerlei geheime opdrachten in Nederland ging uitvoeren, van '36 af ook in België, van '38 af ook in Frankrijk. Wat die opdrachten precies inhielden, is niet bekend maar de veronderstelling ligt voor de hand dat Meijer-Schwencke niet alleen op bedekte wijze propaganda voor Duitsland maakte, maar ook ten behoeve van zijn Duitse relaties reeksen rapporten schreef over de situatie hier te lande en dat hij, met zeker risico, actief betrokken was bij allerlei spionage-affaires. Daartoe had hij in Amsterdam o.m. contact met de directeur van het *Deutsche Verkehrsbüro*, H. J. Sperling, en het zegt veel dat deze in mei '41 jegens een vooraanstaand NSB'er opmerkte, 'dat de verdiensten van Meijer-Schwencke vóór 10 mei 1940 ten opzichte van Duitsland groter waren dan van wie ook . . . Die verdiensten waren', aldus Sperling, 'van die aard dat, indien men vergelijkingen zou maken, Meijer-Schwencke nog steeds honderd meter voor lag bij iedere NSB'er die in dit opzicht iets had gepresteerd.'¹ Van die NSB was Meijer-Schwencke omstreeks '35 geheim lid geworden.

Meijer-Schwencke liet zich voor zijn werk door de Duitsers betalen – wij weten niet, hoeveel. Met dat al moet hij vóór de rode mei, als hij in Nederland om zich heen keek, wel tot de conclusie gekomen zijn dat hij het nog niet gebrecht had tot de beheersende positie die hem voor ogen zweefde. Hij wist wat hij bereiken wilde: er moesten in Nederland organisaties komen als de *Reichspressekammer* en het *Reichsverband der deutschen Presse* en wanneer

¹ Verslag van een bespreking op 21 mei 1941 tussen H. J. Sperling en W. L. Z. van der Vegte (Doc I-1745, a-2).